

Nr 845

Av herr **Rask m. fl.**, *angående den mindre och medelstora industrin.*

(Lika lydande med motion nr 729 i Första kammaren)

Under senare år har olika statliga utredningar sysslat med frågor som berör den mindre och medelstora industrin inom svenskt näringsliv. Utredningarna har dock varit begränsade till speciella problem och institutioner inom särskilt avgränsade verksamhetsområden. I detta sammanhang kan nämnas 1962 års företagareföreningsutredning (SOU 1967: 40) och 1967 års SHI-utredning (Fi 1968: 9).

Den förstnämnda utredningen konstaterade att det saknas grundläggande kunskaper om de mindre företagen, vilket också accentuerades av SHI-utredningen i dess betänkande »Aktiv företagsutveckling».

Likartade synpunkter underströks också av auktoriserade revisorn Sven-Erik Johansson och pol. mag. Bo Sillén i en under 1968 publicerad undersökning om familjeföretagen inom mindre och medelstor industri, en undersökning som i huvudsak finansierades genom anslag från Sparbankernas forskningsstiftelse. Den något onyanserade småföretagsdebatten understryker ytterligare att de bristande kunskaperna inom detta område utgör ett väsentligt grundproblem.

För det svenska näringslivets utveckling och inte minst för den statliga näringspolitiken måste det vara av utomordentligt värde att man har grundläggande sakkännedom och ingående kunskaper om den del av samhälls-ekonomin som representeras av de mindre och medelstora industriföretagen — uppskattningsvis nära $\frac{2}{3}$ av industrins totala produktionsvolym.

Den mindre och medelstora industrin utgör emellertid ingen enhetlig företagsgrupp. De tekniska, ekonomiska och marknadsmässiga förhållandena skiftar i hög grad inom olika branscher och mellan individuella företag.

Av bl. a. denna anledning är det inte säkert att generella statliga stödåtgärder av olika slag — exempelvis krediter — utgör den lämpligaste användningen av de tillgängliga resurserna.

Det torde vara ostridigt att den snabba tekniska utvecklingen jämsides med en skärpt konkurrens både inom och utom landet ställer ökade krav även på de mindre företagen. Denna utveckling synes komma att innebära betydande svårigheter framöver för många mindre företag men kan för andra medföra nya gynnsamma utvecklingsmöjligheter. Ur samhällets syn-

punkt måste det vara angeläget att alla befintliga utvecklingsmöjligheter tillvaratas på rätt sätt och vid lämplig tidpunkt. Fördens skull fordras emellertid samhällets aktiva medverkan och stöd åt de mindre företagen, exempelvis genom information och utbildning i tekniska, kommersiella och administrativa frågor.

I andra europeiska länder har man under senare år ägnat stort intresse åt systematiska inventeringar och kartläggningar av behovet av stödåtgärder just på dessa områden. Så är fallet bl. a. i Frankrike, Västtyskland och England. Det är oss obekant vilka resultat som framkommit härav, men obestriddligen innebär själva kartläggnings- och utredningsverksamheten en värdefull stödåtgärd. Både företagen och berörda statliga och privata serviceinstitutioner får en klar bild av aktuella och framtida svårigheter för olika grupper av mindre och medelstora industriföretag. Visserligen kan sägas, att både stora och små företag har likartade problem, men skillnaden torde ligga däri att problemlösningarna måste utformas på skilda sätt allteftersom verksamhetens omfattning skiftar.

En motsvarande kartläggning i Sverige av de mindre och medelstora industriföretagens aktuella förhållanden och problem synes vara av stort värde i samband med den aktiva näringspolitik som fortlöpande byggs ut. En sådan undersökning bör kunna leda till ökad kunskap om småindustrins aktuella problem som i sin tur bör kunna medföra fördomsfria ställningstaganden utöver det konventionella stödsystemet.

En tänkbar form härför synes vara att statens institut för hantverk och industri, i huvudsaklig överensstämmelse med SHI-utredningens förslag, erhåller erforderliga medel för en kvalificerad engångsutredning inom dessa områden. Enligt vår uppfattning är det emellertid angeläget att en sådan utredning, oberoende av vilken institutionell förankring som kan anses vara mest ändamålsenlig, genomförs skyndsamt.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en utredning angående den mindre och medelstora industrins utvecklingsförutsättningar och behovet av samhälleliga åtgärder för att främja dess utveckling.

Stockholm den 28 januari 1969

Karl Rask (s)

Hans Hagnell (s)

Anders Haglund (s)

Harald Almgren (s)

Nils Fridolfsson (s)

Bror E. Nyström (s)

i Rödeby
